

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ไทย-ลาวในสื่อบันเทิงไทย: ศึกษากรณีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ความเป็นลาวจากภาพยนตร์เรื่องหมากเตะโลกตะลึง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจในกระบวนการประกอบสร้างความหมายของความเป็นลาว และการต่อสู้ต่อรองทางความหมายเกี่ยวกับความเป็นลาวของคนไทย และคนลาวจากภาพยนตร์เรื่อง “หมากเตะโลกตะลึง” รวมทั้งการศึกษาแนวโน้มระดับความรุนแรงของการต่อสู้ทางความหมายว่าด้วย “ความเป็นลาว” ของฝ่ายไทยและลาวที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาวในโลกความเป็นจริง ทฤษฎีที่นำมาใช้คือ ทฤษฎีภาพตัวแทน (representation) และทฤษฎีเรื่องชาติ (nationalism) ประเด็นในการศึกษาเน้นมิติอำนาจในการนิยาม “ความหมาย” ของ “ความเป็นลาว” ซึ่งต้องเข้าไปดูถึงการรับรู้ (perception) ความเข้าใจ (understanding) และการตีความ (interpretation) ของปัจเจกที่มีต่อความหมายว่าด้วย “ความเป็นลาว” ในตัวบท เหตุผลที่ผู้วิจัยได้เลือกภาพยนตร์เรื่อง “หมากเตะโลกตะลึง” มาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากภาพยนตร์ดังกล่าวเป็นตัวอย่งการปะทะของความขัดแย้งในโลกสัญลักษณ์สู่โลกความเป็นจริงที่กระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาวในระดับกว้างและแสดงถึงการต่อสู้ทางความหมายเกี่ยวกับ “ความเป็นลาว” ของคนลาวอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและทำให้สามารถมองเห็นแนวทางในการป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

สำหรับกรอบการศึกษาวิจัยได้กำหนดไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับการวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis) เป็นการศึกษาการลงรหัสความหมาย (encoding) ว่าด้วย “ความเป็นลาว” หรืออัตลักษณ์ “ความเป็นลาว” (Lao identity) ในภาพยนตร์เรื่อง “หมากเตะโลกตะลึง” เพื่อพิจารณากลยุทธ์ในการประกอบสร้างความจริงว่าด้วย “ความเป็นลาว” และอุดมการณ์ต่างๆที่ฝังอยู่ในสังคมไทยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทย ลาว/อีสาน และโลก